

Pöytäkirja Suomen Edus-
kunnan Pankkivaltuus-
miesten kokouksesta mar-
raskuun 19. päivänä 1917.
Läsnä olivat puheenjoh-
taja herra Gylling sekä
valtuusmiehet vapaaherra
Palmén ja herrat Näki,
Kuotar, Ståhlberg ja Viik.
1, §

Otettiin uudelleen käsiteltäväksi
kysymys Pankin avaamisesta ja eh-
dotti puheenjohtaja herra Gylling,
että Pankki tästä päivästä alkaen
avattaisiin liikkeelle, mutta että
ennen päätöksen tekoa asiasta neu-

votettaisiin johtokunnan kanssa.

Kun johtokunnan jäsenet kutsuttuina olivat kokoukseen saapumiset sekä herra von Collan oli ilmoittanut, että lakon ulkopuolella oleviksi julistetut yksityispankit tuskin voisivat toimia Suomen Pankin ollessa suljettuna, antoi vapaa herra Palmén seuraavan kirjallisen lausunnon.

"Ulkoapain tulevien käskyjen pätevyyttä en nyt enemmän kuin ennenkään voi tunnustaa; ainoastaan laki ja sen vaatima huolenpito Suomen Pankista ovat tässä otettavat huomioon. Ja kaikki osoittaa, että se asiaintila, joka viime torstaina aiheutti pääasiassa yksimielisen päätöksen Pankin sulkemisesta, jätteri jätettäisi hoitoomme uskottua osaa kansamme varoja arvaamattomien vaarojen alaiseksi, ei vielä ole läheskään selvinnyt. Tunnustakaamme tosiasioita sellaisina kuin ovat, jättäen syrjälle ainoan nykyään sallitun äänen-

kannattajan virallista kauristelua
 ja vääristelyä. Viime lauantain neu-
 votteluissa enemmistön mieliset tässä
 entisen eduskunnan asettamassa
 valtuustossa olivat neuvottomina, kun
 lakkoilijain johto aivan oli luis-
 kahtanut alkunpanijain käsistä;
 Pankin asken suljettavaksi määrät-
 ty liike oli siis heti avattava, pa-
 hempia seurauksia muka välttääk-
 semme. Jussi samana aikaan
 itse eduskuntaa vastaan täällä vas-
 tapäätä, Täätöytalossa harjoitettu pak-
 ke valaisi aseman tarkemmin, pu-
 humatta ympäri kaupunkia silloin
 harjoitetusta ja yhä tapahtuvasta
 ilkeivaltaisuudesta, missä venäläisiltä
 kiväärejä lainanneet joukot olivat
 levottomuutta suorastaan provosee-
 raamassa; Yliopistoakin vastaan
 tähdättiin, jos ikkunoissa näki jon-
 kun kasvot. Joskin laittomasti van-
 gitut sitten ovat mikä milläkin
 syyllä päästetyt vapaiksi, valaise-
 vat samana päivänä tehdyt murhat,
 että laittomuuden pahimpiakin

voimia oli liikkeellä. Suomen Pan-
kin maaseutukonttoreista muutamat
olivat ilmeisessä vaarassa; tunte-
maton, vastuuttomat henkilöt
julistivat anastamansa vallan Kii-
purin konttorissa, ja millä tavoin
he aikovat rakastamaansa nyrk-
kioikeutta käydä, ei tiedetty. Te-
kemmäni kysymyksen, kethä ne
henkilöt olivat, joitten hyvään tah-
toon ja kykyyn pitää vroitettuja
pimeitä voimia hallussaan meidän
tulisi luottaa, päästääksemme Pan-
kin sisähuoneustoon heron tahan-
sa, en saanut muuta vastaukseksi
kuin paljon sanovaa "äänettä-
myyttä".

Toive enemmän kuin varmuus
on nykyään luvattu uudistunut
yhteiskunnallinen järjestys. Samas-
sa uhataan katkeran luokkatais-
telun jatkamisella, omaisuuden
tasaamisella y. m. selvimmän a-
narkian syöteillä. Kun tämän kau-
pungin järjestysvalta sekin on tar-
koitettu yhden luokan näkökohtien

mukaan hoidettavaksi ja lisää tur-
 vallisuuuden ylläpitäjään joukkoon
 on saatu muun muassa rikoksen-
 tekijöitä vankiloista väkisin vapa-
 uttamalla, on ilmeisesti kaukana
 se aika, jolloin betoniseinät ja pan-
 saroidut holvit eivät olisi pankille
 kovin tarpeellinen lisäsuojelus. Mutta
 koska toiselta puolen liikkeen yhä-
 jatkuva lakkaus olisi nuhteetto-
 main kansalaisten rankaisemista
 kansanyhlyttäjien uhkapelistä ja
 huligaanien rikoksista, täytyy het-
 ken tarpeitten tyydyttämiseksi ja
 uran aukaisemiseksi säännöllisiin
 oloihin etsiä välitietä, jotta turvalli-
 suutta uhraamatta jälleen saatai-
 siin Pankin liike käyntiin, kunnes
 ehkä taaskin uudistuva lakko tekee
 sen mahdottomaksi. Omasta puoles-
 tani en tällöin katso asiaksemi eh-
 dolla rajoituksia, mutta olen si-
 tä oikeutetumpi kysymään, mitä
 takaita Pankkivaltuusmiesten sosia-
 listinen enemmistö arvelee voivan
 sa tarjota, jotta Suomen Pankin

varat täällä tai haarakonttoreissa liikkeen avattua, joutuisi sellaisen kohtalon esimerksi kuin vuosikymmen takaperin Venäjän valtakunnan täällä toiminut konttori. Ne epämaalaiset lupaukset, jotka puheenjohtaja on täällä antanut, eivät ainkaan ole minusta riittävät."

Herra Ståhlberg ehdotti, että Pankki avattaisiin, mutta johtokunta samalla valtuutettaisiin Pankin sulkemaan, jos tarve vaatii.

Pankkivaltuusmiehet päättivät hyväksyä herra Ståhlberg'in tekemän ehdotuksen.

Pöytäkirjan vakuudeksi: